

Vážime si vaše súkromie

Súbory cookies sú potrebné pre správne fungovanie webu, ako aj pre účely analýzy prevádzky a návštevnosti. Cookies nám neposkytujú prístup k Vášmu počítaču alebo akýmkoľvek informáciám o Vás. Webovým stránkam umožňujú zapamätať si informácie o Vašej návšteve, napríklad na ukladanie predvolieb bezpečného vyhľadávania, na zjednodušenie registrácie do nových služieb a na ochranu osobných údajov. Výberom „Prijať všetko“ udeľujete súhlas so spracovaním cookies pre uvedené účely. Kliknutím na „Odmietnuť všetko“ môžete používanie voliteľných cookies blokovať. [Podrobnosti o používaní súborov cookies.](#)

[Akceptovať](#) [Odmietnuť všetko](#)

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

[Úvod](#) > [Sociálne poistenie a dôchodkový systém](#) > [Dôchodkový systém](#) > [Starobné dôchodkové sporenie](#) > [Legislatívne zmeny](#)

Legislatívne zmeny

Novela II. piliera

Zmeny od 1. januára 2023:

Zaslanie informácií k presunu majetku z dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a o možnosti stať sa sporiteľom v predvolenej investičnej stratégii

Začiatkom roka 2023 (do konca februára 2023) dostane každý existujúci sporiteľ informáciu od svojej DSS o možnosti zapojiť sa do predvolenej investičnej stratégie. Súčasťou informácie bude aj harmonogram presunu majetku sporiteľov. Ak sa sporiteľ rozhodne pre predvolenú investičnú stratégiu, musí o to požiadať svoju DSS do 31. mája 2023. DSS začnú zosúladovať majetok sporiteľov s predvolenou investičnou stratégiou postupne od 1. júla 2023, t. j. začnú presúvať majetok sporiteľov medzi jednotlivými dôchodkovými fondmi.

Iný postup bude v prípade sporiteľov, ktorí boli v roku 2013 presunutí do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a doteraz si stále sporia iba v tomto dôchodkovom fonde.

Sporiteľom **mladším ako 55 rokov (rok narodenia 1969 a neskôr)**, ktorí boli v roku 2013 presunutí do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a doteraz si stále sporia iba v tomto dôchodkovom fonde, bude navrhnutý postupný presun ich majetku alebo jeho časti do indexových negarantovaných dôchodkových fondov a zároveň budú informovaní o harmonograme presunu ich úspor. Rovnako aj táto skupina sporiteľov bude mať možnosť do 31. mája 2023 zaslať DSS svoj nesúhlas so zmenou v sporení. Ak sa sporiteľ nevyjadrí, DSS mu začne od 1. júla 2023 postupne presúvať majetok z dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu do indexového negarantovaného fondu v súlade s plánom presunu majetku.

Sporiteľom **starším ako 55 rokov (rok narodenia 1968 a skôr)**, ktorí boli v roku 2013 presunutí do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a doteraz si stále sporia iba v tomto dôchodkovom fonde, bude navrhnuté pripisovanie ich nových príspevkov do indexových negarantovaných dôchodkových fondov, ich existujúci majetok zostane naďalej v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde. Títo sporitelia budú mať možnosť do 31. mája 2023 zaslať DSS svoj nesúhlas s navrhovanou zmenou v pripisovaní ich nových povinných príspevkov. Ak sa v stanovenom termíne sporiteľ nevyjadrí, DSS začne nové povinné príspevky od 1. júla 2023 pripisovať do indexového negarantovaného dôchodkového fondu.

Zmeny v štruktúre odplát

Ruší sa odpлата za vedenie osobného dôchodkového účtu a tiež odpлата za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde.

DSS má nárok len na odplatu za správu dôchodkového fondu maximálne vo výške 0,45 % priemernej ročnej predbežnej čistej hodnoty majetku v dôchodkovom fonde v roku 2023, vo výške 0,425 % priemernej ročnej predbežnej čistej hodnoty majetku v dôchodkovom fonde v roku 2024, vo výške 0,4 % priemernej ročnej predbežnej čistej hodnoty majetku v dôchodkovom fonde od roku 2025.

Táto zmena by mala generovať vyššiu očakávanú hodnotu na osobnom dôchodkovom účte sporiteľa a mala by mať pozitívny efekt na výšku jeho starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku.

Zmeny v oblasti tzv. garancií

Ruší sa doterajšia právna úprava, t. j. povinnosť DSS doplniť majetok do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu z vlastného majetku, ak v sledovanom období poklesne hodnota dôchodkovej jednotky.

Nová individuálna garancia sa bude vzťahovať na všetky povinné príspevky a penále, ktoré boli sporiteľovi počas jeho účasti v II. pilieri pripísané na osobný dôchodkový účet vedený pre dlhopisový garantovaný dôchodkový fond, a všetky sumy, ktoré boli z akéhokoľvek dôvodu pripísané na tento účet (či už z dôvodu prevodu z iného dôchodkového fondu, na základe žiadosti sporiteľa o presun majetku medzi dôchodkovými fondami alebo na základe povinného skonzervatívneho investičného sporiteľa podľa § 92 a § 93 alebo z dôvodu prestupu sporiteľa z inej dôchodkovej správcovskej spoločnosti). DSS bude sporiteľovi garantovať, že suma vyplatených dôchodkov formou programového výberu a suma jednorazového poistného prevedeného do životnej poisťovne nebude nižšia, ako výška jeho individuálnej garancie.

Zrušenie akceptačných listov

Ruší sa povinnosť Sociálnej poisťovne vydávať akceptačné listy, ktoré slúžili ako administratívno-finančná bariéra pri prestupe sporiteľa do inej DSS. Sporiteľ môže prestúpiť do inej DSS najskôr po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa posledného prestupu, s výnimkou prípadov ustanovených v zákone (nesmie prestúpiť napr. pri vydaní certifikátu, ani v období do jedného roka od uzatvorenia prvej zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení).

Zmeny od 1. mája 2023:

Zavedenie predvolenej investičnej stratégie (s možnosťou vyviazania sa)

V záujme maximálneho zefektívneho starobného dôchodkového sporenia za účelom zvýšenia hmotného zabezpečenia v starobe sa zavádza tzv. predvolená investičná stratégia, v rámci ktorej je počas prvej fázy sporenia majetok sporiteľa umiestňovaný výlučne do akciových investícií prostredníctvom indexového negarantovaného dôchodkového fondu. V určitom časovom horizonte (v konkrétne stanovenom veku) pred dosiahnutím dôchodkového veku sa následne začne postupný presun majetku a príspevkov sporiteľa do menej rizikových dlhopisových a peňažných investícií. Na stabilizáciu portfólia bude v rámci predvolenej investičnej stratégie slúžiť dlhopisový garantovaný dôchodkový fond. Dovŕšením ustanoveného veku, pre rok 2023 to je 50 rokov veku, a dovŕšením každého ďalšieho roku veku sporiteľa v predvolenej investičnej stratégii sa podiel čistej hodnoty jeho majetku v indexovom negarantovanom dôchodkovom fonde zníži o 4 percentuálne body v prospech podielu čistej hodnoty jeho majetku v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde.

Efektívna predvolená sporiaca stratégia nekončí dosiahnutím dôchodkového veku, ale zabezpečí sporiteľovi zhodnocovanie nasporených prostriedkov aj v období po dovŕšení

dôchodkového veku v zásade do podania žiadosti o doživotný dôchodok. Z tohto dôvodu sa odo dňa začatia poberania starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom a následne každým ďalším začatým rokom poberania tohto dôchodku, sporiteľovi v predvolenej investičnej stratégii podiel čistej hodnoty jeho majetku určeného na výplatu doživotného starobného dôchodku v indexovom negarantovanom dôchodkovom fonde bude rovnomerne znižovať o príslušný počet percentuálnych bodov v prospech podielu čistej hodnoty jeho majetku určeného na výplatu doživotného starobného dôchodku v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde tak, aby podiel čistej hodnoty jeho majetku určeného na vyplácanie doživotného starobného dôchodku v indexovom negarantovanom dôchodkovom fonde v poslednom roku poberania starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom bol 5 percentuálnych bodov.

Sporiteľom v predvolenej investičnej stratégii je automaticky každý nový sporiteľ (resp. existujúci sporiteľia do veku 54 rokov, ktorí boli v roku 2013 hromadne presunutí do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a naďalej zostali sporiteľmi výlučne v tomto dôchodkovom fonde). Súčasne platí, že za podmienok ustanovených v zákone sa môže sporiteľ z predvolenej investičnej stratégie vyviazať. Ak sa sporiteľ v priebehu sporenia v II. pilieri rozhodne znova vstúpiť do predvolenej investičnej stratégie, môže to urobiť písomným prejavom vôle, ktorú doručí DSS. Rovnakú možnosť vstupu do predvolenej investičnej stratégie majú aj sporiteľia, ktorí uzatvorili zmluvu o starobnom dôchodkovom sporení pred 1. májom 2023.

V súvislosti so zavedením predvolenej investičnej stratégie má DSS povinnosť vytvoriť a spravovať indexový negarantovaný dôchodkový fond s minimálne 95 % podielom akciovej zložky, ktorého investovanie bude založené na kopírovaní zloženia akciového finančného indexu.

Automatický vstup do II. piliera s možnosťou vyviazania sa a s možnosťou opätovného vstupu

S účinnosťou od 1. mája 2023 sa zavádza automatická účasť na starobnom dôchodkovom sporení pre každú fyzickú osobu, ktorej vznikne prvé dôchodkové poistenie a ktorá nemá viac ako 40 rokov. Takáto fyzická osoba môže uzatvoriť prvú zmluvu o starobnom dôchodkovom sporení s ktoroukoľvek DSS do 180 dní odo dňa vzniku jej prvej účasti na starobnom dôchodkovom sporení. Ak tak neurobí, DSS jej určí Sociálna poisťovňa.

Účasť v II. pilieri nebude povinná, sporiteľ bude mať možnosť z tohto systému do dvoch rokov od vzniku prvej účasti na starobnom dôchodkovom sporení vystúpiť a zároveň bude mať právo do II. piliera opäť vstúpiť (vystúpiť a opäť vstúpiť bude môcť sporiteľ iba raz).

Horná hranica veku, do kedy môže fyzická osoba vstúpiť do II. piliera, sa posúva z 35 rokov na vek 40 rokov, pričom tento vek sa bude každoročne zvyšovať v nadväznosti na zvyšovanie dôchodkového veku.

Každá fyzická osoba, resp. sporiteľ, ktorej sa automatický vstup do II. piliera týka dostane do 60 dní od vzniku jej prvej účasti na starobnom dôchodkovom sporení zo Sociálnej poisťovne informáciu, obsahom ktorej budú práva a povinnosti súvisiace s účasťou na starobnom dôchodkovom sporení.

Automatický vstup sa netýka fyzických osôb, ktorým vzniklo prvé dôchodkové poistenie pred 1. májom 2023, naďalej však môžu do II. piliera vstúpiť dobrovoľne (do dovŕšenia 40 rokov veku).

Platenie dobrovoľných príspevkov

Vypustila sa povinnosť dohodnúť si platenie dobrovoľných príspevkov v zmluve o starobnom dôchodkovom sporení. Sporiteľ si môže platiť dobrovoľné príspevky aj bez zmluvného dojednanja.

Sporenie vo viacerých dôchodkových fondoch bez povinnosti sporenia v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde

Odstránila sa zákonná prekážka, ktorá obmedzovala sporenie v maximálne dvoch dôchodkových fondoch, pričom jeden z nich musel byť dlhopisový garantovaný dôchodkový fond. Umožňuje sa, aby si sporiteľ sám zvolil pomer rozloženia svojho majetku v zásade v každom dôchodkovom fonde, ktorý spravuje príslušná DSS za podmienky, že sa na tom spoločne dohodnú. DSS nebude povinná investovanie vo viac ako dvoch dôchodkových fondoch sporiteľovi umožniť.

Zmeny od 1. júla 2023:

Presun majetku sporiteľov z dlhopisových garantovaných indexových fondov do indexových negarantovaných dôchodkových fondov (do predvolenej investičnej stratégie)

Sporiteľia mladší ako 54 rokov

DSS začnú od 1. júla 2023 presúvať majetok sporiteľov do rizikovejších, ale potenciálne výnosnejších indexových negarantovaných dôchodkových fondov. Postupný presun majetku sa bude týkať sporiteľov postihnutých tzv. akciou návratka z roku 2013, ktorí sa narodili v roku 1969 a neskôr, t. j. sporiteľov, ktorí v roku 2023 dovŕšia vek 54 rokov, ak po presune v roku 2013 nevykonali žiadnu aktivitu a naďalej si sporia výlučne v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde. Majetok dotknutých sporiteľov bude zosúladený s predvolenou investičnou stratégiou do 31. decembra 2025. Na žiadosť DSS môže NBS predĺžiť toto obdobie najviac o dva roky.

Za účelom zabezpečenia riadnej informovanosti sporiteľov majú DSS povinnosť zaslať každému dotknutému sporiteľovi do 28. februára 2023 informáciu o možnosti zostať sporiteľom v tej investičnej stratégii, ktorú má sporiteľ zvolenú.

Sporiteľia starší ako 54 rokov

Sporiteľom, ktorí sa narodili v roku 1968 a skôr, a po presune v roku 2013 nevykonali žiadnu aktivitu, sa ich majetok s ohľadom na možné investičné riziká ponecháva v dlhopisových garantovaných dôchodkových fondoch, avšak za účelom zefektívnenia starobného dôchodkového sporenia a za účelom posilnenia ich hmotného zabezpečenia v starobe sa ich nové povinné príspevky budú pripisovať do indexového negarantovaného dôchodkového fondu.

Rovnako aj táto skupina sporiteľov dostane do 28. februára 2023 od DSS informáciu o možnosti zostať sporiteľom v tej investičnej stratégii, ktorú má sporiteľ zvolenú. V takom prípade sa povinné príspevky budú sporiteľovi aj naďalej pripisovať na osobný dôchodkový účet vedený pre dlhopisový garantovaný dôchodkový fond.

Ostatní existujúci sporiteľia

Od 1. júla 2023 začnú DSS zosúladať majetok s predvolenou investičnou stratégiou aj tých sporiteľov, ktorí síce neboli postihnutí akciou návratka z roku 2013, nie sú poberateľmi starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku, ale do 31. mája 2023 o to požiadali svoju DSS na základe informácie, ktorú im DSS do 28. februára 2023 doručila.

Zmeny od 1. januára 2024:

Zmeny vo výplatnej fáze

Z II. piliera sa poskytuje dôchodok formou programového výberu, ktorý vypláca DSS a formou doživotného dôchodku (anuity), ktorý vypláca životná poisťovňa. Dôchodok z II. piliera je v prvej časti výplatnej fázy vyplácaný výlučne programovým výberom z polovice nasporenej sumy a následne, po jej skončení, z druhej časti formou doživotnej anuity.

Programovým výberom sa vypláca starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok z polovice nasporenej sumy cca 10 rokov (polovica mediánu strednej dĺžky života pre mužov a ženy vo veku sporiteľa), pričom sporiteľ si môže zvoliť fixnú alebo variabilnú výšku dôchodku.

Počas tohto obdobia je druhá časť úspor naďalej zhodnocovaná v dôchodkových fondoch, z časti aj v akciových resp. indexových. Sporiteľ má aj v tejto fáze možnosť zasielať si dobrovoľné príspevky a v prípade, že pracuje, pripisujú sa mu na jeho osobný dôchodkový účet aj povinné príspevky.

Následne, po skončení poberania programového výberu, sa starobný dôchodok vypláca formou doživotného dôchodku, ktorý si sporiteľ vyberie na základe ponukového listu. Anuitu si teda zakúpi v životnej poisťovni za druhú časť nasporenej sumy, ktorá bude predstavovať jednorazové poistné.

Zostane zachovaná aj možnosť poberania dôchodku formou programového výberu, kedy sporiteľ môže výplatu nasporenej sumy prispôsobiť vlastným preferenciám a nechať si dôchodok vyplatiť aj jednorazovo, avšak iba z tej časti jeho nasporenej sumy, ktorá je určená pre programový výber. Podmienkou je, že má sporiteľ dostatočné doživotné zabezpečenie a teda súčet súm jeho doživotne poberaných dôchodkov z I. piliera (prípadne výsluhových dôchodkov, dôchodkov z cudziny a pod.) je vyšší ako tzv. referenčná suma, ktorá predstavuje hodnotu priemerného mesačného starobného dôchodku.

Platenie povinných a dobrovoľných príspevkov

Postupovanie povinných príspevkov za pracujúcich dôchodcov a platenie dobrovoľných príspevkov je umožnené aj počas poberania starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku formou programového výberu, t. j. počas celého obdobia, kedy má sporiteľ osobný dôchodkový účet v DSS až do začiatku poberania doživotného dôchodku.

Súvisiaca legislatíva:

Zákon č. 399/2022 z 8. novembra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení od 1. januára 2024

Zmeny súvisiace s COVID-19

ODKLAD SPLATNOSTI POVINNÝCH PRÍSPEVKOV DO II. PILIERA

- za obdobia:

MÁJ 2020 splatnosť predĺžená do **31.3.2022**

JÚN 2020 splatnosť predĺžená do **30.6.2022**

JÚL 2020 splatnosť predĺžená do **30.9.2022**

DECEMBER 2020 splatnosť predĺžená do **31.12.2022**

JANUÁR 2021 splatnosť predĺžená do **31.3.2023**

FEBRUÁR 2021 splatnosť predĺžená do **30.6.2023**

MAREC 2021 splatnosť predĺžená do **30.9.2023**

APRÍL 2021 splatnosť predĺžená do **31.12.2023**

MÁJ 2021 splatnosť predĺžená do **31.3.2024**

OKTÓBER 2021 splatnosť predĺžená do **30.6.2024**

NOVEMBER 2021 splatnosť predĺžená do **30.9.2024**

DECEMBER 2021 splatnosť predĺžená do **31.12.2024**

JANUÁR 2022 splatnosť predĺžená do **31.3.2025**

FEBRUÁR 2022 splatnosť predĺžená do **30.6.2025**

Táto výnimka sa týka zamestnávateľov a povinne dôchodkovo poistených SZČO, ktorí v dôsledku krízovej situácie vykazujú v príslušnom období **pokles čistého obratu alebo príjmov z podnikania** a z inej samostatnej zárobkovej činnosti o 40 % a viac (bližšie na: <https://www.mpsvr.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/pracovna-oblast/>).

Súvisiaca legislatíva:

Zákon č. 68/2020 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [131/2020](#) z 20.5.2020

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [172/2020](#) zo 17.6.2020

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [196/2020](#) z 15.7.2020

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [380/2020](#) z 14.12.2020

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [31/2021](#) z 27.1.2021

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [89/2021](#) z 24.2.2021

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [101/2021](#) z 17.3.2021

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [154/2021](#) z 21.4.2021

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [181/2021](#) z 19.5.2021

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [379/2021](#) z 20.10.2021

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [435/2021](#) z 24.11.2021

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [517/2021](#) z 22.12.2021

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [16/2022](#) z 19.1.2022

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. [52/2022](#) z 23.2.2022

ODPUSTENIE PLATENIA POVINNÝCH PRÍSPEVKOV DO II. PILIERA

- za obdobie:

APRÍL 2020

Zamestnávateľom a povinne dôchodkovo poisteným SZČO, ktorí v súvislosti s krízovou situáciou museli v mesiaci apríl 2020 **najmenej na 15 kalendárnych dní uzatvoriť aspoň jednu prevádzku** (napr. na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia č. OLP/2777/2020 z 29. marca 2020), sa odpúšťa povinnosť zaplatiť poistné na sociálne poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie.

Za obdobie, za ktoré nebudú povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie zaplatené, a to z dôvodu oslobodenia zamestnávateľa alebo povinne dôchodkovo poisteného SZČO od povinnosti platiť poistné na sociálne poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie, sa **suma starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a minimálneho dôchodku, z dôvodu účasti poistenca na starobnom dôchodkovom sporení v tomto období, nebude znižovať**.

Súvisiaca legislatíva:

Zákon č. [95/2020 Z. z.](#), ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Zmeny súvisiace s 13. dôchodkom

Zmeny súvisiace s 13. dôchodkom

V súvislosti so zavedením **13. dôchodku ako štátnej sociálnej dávky**, ktorým zároveň došlo k zrušeniu **13. dôchodku ako dávky sociálneho poistenia** (dôchodkovej dávky), nie je potrebné posudzovať vzťah 13. dôchodku k súčtu súm dôchodkových dávok, ktoré sú podmienkou na priznanie starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku vyplácaného formou dočasného dôchodku alebo programovým výberom z II. piliera.

Súvisiaca legislatíva:

[Zákon č. 296/2020 Z. z. - Zákon o 13. dôchodku a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#)

Zmeny od 1. januára 2024

Zmeny vo výplatnej fáze

Z II. piliera sa poskytujú dôchodok formou **programového výberu**, ktorý vypláca DSS a formou **doživotného dôchodku** (anuity), ktorý vypláca životná poisťovňa. Dôchodok z II. piliera je v prvej časti výplatnej fázy vyplácaný výlučne programovým výberom z polovice nasporenej sumy a následne, po jej skončení, z druhej časti formou doživotnej anuity.

Programovým výberom sa vypláca starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok z polovice nasporenej sumy cca 10 rokov (polovica mediánu strednej dĺžky života pre mužov a ženy vo veku sporiteľa), pričom sporiteľ si môže zvoliť fixnú alebo variabilnú výšku dôchodku.

Počas tohto obdobia je druhá časť úspor naďalej zhodnocovaná v dôchodkových fondoch, z časti aj v akciových resp. indexových. Sporiteľ má aj v tejto fáze možnosť zaslať si dobrovoľné príspevky a v prípade, že pracuje, pripisujú sa mu na jeho osobný dôchodkový účet aj povinné príspevky.

Následne, po skončení poberania programového výberu, sa starobný dôchodok vypláca formou **doživotného dôchodku**, ktorý si sporiteľ vyberie na základe ponukového listu. Anuitu si teda zakúpi v životnej poisťovni za druhú časť nasporenej sumy, ktorá bude predstavovať jednorazové poistné.

Zostane zachovaná aj možnosť poberania dôchodku formou programového výberu, kedy sporiteľ môže výplatu nasporenej sumy prispôsobiť vlastným preferenciám a nechať si **dôchodok vyplatiť aj jednorazovo**, avšak iba z tej časti jeho nasporenej sumy, ktorá je určená pre programový výber. Podmienkou je, že má sporiteľ dostatočné doživotné zabezpečenie a teda súčet súm jeho doživotne poberaných dôchodkov z I. piliera (prípadne výsluhových dôchodkov, dôchodkov z cudziny a pod.) je vyšší ako tzv. referenčná suma, ktorá predstavuje hodnotu priemerného mesačného starobného dôchodku.

Platenie povinných a dobrovoľných príspevkov

Postupovanie povinných príspevkov za pracujúcich dôchodcov a platenie dobrovoľných príspevkov je umožnené aj počas poberania starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku formou programového výberu, t. j. počas celého obdobia, kedy má sporiteľ osobný dôchodkový účet v DSS až do začiatku poberania doživotného dôchodku.

Súvisiaca legislatíva:

[Zákon č. 399/2022 z 8. novembra 2022](#), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení od 1. januára 2024

Zmeny od 1. júla 2023

Presun majetku sporiteľov z dlhopisových garantovaných indexových fondov do indexových negarantovaných dôchodkových fondov (do predvolenej investičnej stratégie)

Sporitelia mladší ako 54 rokov

DSS začnú od 1. júla 2023 presúvať majetok sporiteľov do rizikovejších, ale potenciálne výnosnejších indexových negarantovaných dôchodkových fondov. Postupný presun majetku sa bude týkať sporiteľov postihnutých tzv. akciou návratka z roku 2013, ktorí sa narodili v roku 1969 a neskôr, t. j. sporiteľov, ktorí v roku 2023 dovŕšia vek 54 rokov, ak po presune v roku 2013 nevykonali žiadnu aktivitu a naďalej si sporia výlučne v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde. Majetok dotknutých sporiteľov bude zosúladený s predvolenou investičnou stratégiou do 31. decembra 2025. Na žiadosť DSS môže NBS predĺžiť toto obdobie najviac o dva roky.

Za účelom zabezpečenia riadnej informovanosti sporiteľov majú DSS povinnosť zaslať každému dotknutému sporiteľovi do 28. februára 2023 informáciu o možnosti zostať

sporiteľom v tej investičnej stratégii, ktorú má sporiteľ zvolenú.

Sporitelia starší ako 54 rokov

Sporiteľom, ktorí sa narodili v roku 1968 a skôr, a po presune v roku 2013 nevykonali žiadnu aktivitu, sa ich majetok s ohľadom na možné investičné riziká ponecháva v dlhopisových garantovaných dôchodkových fondoch, avšak za účelom zefektívnenia starobného dôchodkového sporenia a za účelom posilnenia ich hmotného zabezpečenia v starobe sa ich nové príspevky budú pripisovať do indexového negarantovaného dôchodkového fondu.

Rovnako aj táto skupina sporiteľov dostane do 28. februára 2023 od DSS informáciu o možnosti zostať sporiteľom v tej investičnej stratégii, ktorú má sporiteľ zvolenú. V takom prípade sa povinné príspevky budú sporiteľovi aj naďalej pripisovať na osobný dôchodkový účet vedený pre dlhopisový garantovaný dôchodkový fond.

Ostatní existujúci sporitelia

Od 1. júla 2023 začnú DSS zosúladzovať majetok s predvolenou investičnou stratégiou aj tých sporiteľov, ktorí síce neboli postihnutí akciou návratka z roku 2013, nie sú poberateľmi starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku, ale do 31. mája 2023 o to požiadali svoju DSS na základe informácie, ktorú im DSS do 28. februára 2023 doručila.

Zmeny od 1. mája 2023

Zavedenie predvolenej investičnej stratégie (s možnosťou vyviazania sa)

V záujme maximálneho zefektívnenia starobného dôchodkového sporenia za účelom zvýšenia hmotného zabezpečenia v starobe sa zavádza tzv. predvolená investičná stratégia, v rámci ktorej je počas prvej fázy sporenia majetok sporiteľa umiestňovaný výlučne do akciových investícií prostredníctvom indexového negarantovaného dôchodkového fondu. V určitom časovom horizonte (v konkrétne stanovenom veku) pred dosiahnutím dôchodkového veku sa následne začne postupný presun majetku a príspevkov sporiteľa do menej rizikových dlhopisových a peňažných investícií. Na stabilizáciu portfólia bude v rámci predvolenej investičnej stratégie slúžiť dlhopisový garantovaný dôchodkový fond. Dovŕšením ustanoveného veku, pre rok 2023 to je 50 rokov veku, a dovŕšením každého ďalšieho roku veku sporiteľa v predvolenej investičnej stratégii sa podiel čistej hodnoty jeho majetku v indexovom negarantovanom dôchodkovom fonde zníži o 4 percentuálne body v prospech podielu čistej hodnoty jeho majetku v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde.

Efektívna predvolená sporiaca stratégia nekončí dosiahnutím dôchodkového veku, ale zabezpečí sporiteľovi zhodnocovanie nasporených prostriedkov aj v období po dovŕšení dôchodkového veku v zásade do podania žiadosti o doživotný dôchodok. Z tohto dôvodu sa odo dňa začatia poberania starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom a následne každým ďalším začatým rokom poberania tohto dôchodku, sporiteľovi v predvolenej investičnej stratégii podiel čistej hodnoty jeho majetku určeného na výplatu doživotného starobného dôchodku v indexovom negarantovanom dôchodkovom fonde bude rovnomerne znižovať o príslušný počet percentuálnych bodov v prospech podielu čistej hodnoty jeho majetku určeného na výplatu doživotného starobného dôchodku v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde tak, aby podiel čistej hodnoty jeho majetku určeného na vyplácanie doživotného starobného dôchodku v indexovom negarantovanom dôchodkovom fonde v poslednom roku poberania starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom bol 5 percentuálnych bodov.

Sporiteľom v predvolenej investičnej stratégii je automaticky každý nový sporiteľ (resp. existujúci sporitelia do veku 54 rokov, ktorí boli v roku 2013 hromadne presunutí do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a naďalej zostali sporiteľmi výlučne v tomto dôchodkovom fonde). Súčasne platí, že za podmienok ustanovených v zákone sa môže sporiteľ z predvolenej investičnej stratégie vyviesť. Ak sa sporiteľ v priebehu sporenia v II. pilieri rozhodne znova vstúpiť do predvolenej investičnej stratégie, môže to urobiť písomným prejavom vôle, ktorú doručí DSS. Rovnakú možnosť vstupu do predvolenej investičnej stratégie majú aj sporitelia, ktorí uzatvorili zmluvu o starobnom dôchodkovom sporení pred 1. májom 2023.

V súvislosti so zavedením predvolenej investičnej stratégie má DSS povinnosť vytvoriť a spravovať indexový negarantovaný dôchodkový fond s minimálne 95 % podielom akciovej zložky, ktorého investovanie bude založené na kopírovaní zloženia akciového finančného indexu.

Automatický vstup do II. piliera s možnosťou vyviazania sa a s možnosťou opätovného vstupu

S účinnosťou od 1. mája 2023 sa zavádza automatická účasť na starobnom dôchodkovom sporení pre každú fyzickú osobu, ktorej vznikne prvé dôchodkové poistenie a ktorá nemá viac ako 40 rokov. Takáto fyzická osoba môže uzatvoriť prvú zmluvu o starobnom dôchodkovom sporení s ktoroukoľvek DSS do 180 dní odo dňa vzniku jej prvej účasti na starobnom dôchodkovom sporení. Ak tak neurobí, DSS jej určí Sociálna poisťovňa.

Účasť v II. pilieri nebude povinná, sporiteľ bude mať možnosť z tohto systému do dvoch rokov od vzniku prvej účasti na starobnom dôchodkovom sporení vystúpiť a zároveň bude mať právo do II. piliera opäť vstúpiť (vystúpiť a opäť vstúpiť bude môcť sporiteľ iba raz).

Horná hranica veku, do kedy môže fyzická osoba vstúpiť do II. piliera, sa posúva z 35 rokov na vek 40 rokov, pričom tento vek sa bude každoročne zvyšovať v nadväznosti na zvyšovanie dôchodkového veku.

Každá fyzická osoba, resp. sporiteľ, ktorej sa automatický vstup do II. piliera týka dostane do 60 dní od vzniku jej prvej účasti na starobnom dôchodkovom sporení zo Sociálnej poisťovne informáciu, obsahom ktorej budú práva a povinnosti súvisiace s účasťou na starobnom dôchodkovom sporení.

Automatický vstup sa netýka fyzických osôb, ktorým vzniklo prvé dôchodkové poistenie pred 1. májom 2023, naďalej však môžu do II. piliera vstúpiť dobrovoľne (do dovŕšenia 40 rokov veku).

Platenie dobrovoľných príspevkov

Vypustila sa povinnosť dohodnúť si platenie dobrovoľných príspevkov v zmluve o starobnom dôchodkovom sporení. Sporiteľ si môže platiť dobrovoľné príspevky aj bez zmluvného dojednaní.

Sporenie vo viacerých dôchodkových fondoch bez povinnosti sporenia v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde

Odstárnila sa zákonná prekážka, ktorá obmedzovala sporenie v maximálne dvoch dôchodkových fondoch, pričom jeden z nich musel byť dlhopisový garantovaný dôchodkový fond. Umožňuje sa, aby si sporiteľ sám zvolil pomer rozloženia svojho majetku v zásade v každom dôchodkovom fonde, ktorý spravuje príslušná DSS za podmienky, že sa na tom spoločne dohodnú. DSS nebude povinná investovanie vo viac ako dvoch dôchodkových fondoch sporiteľovi umožniť.

Súvisiaca legislatíva:

Zákon č. 399/2022 z 8. novembra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení od 1. mája 2023

Zmeny od 1. januára 2023

Sadzba povinných príspevkov

Sadzba povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie zostáva v rokoch 2023 a 2024 na úrovni 5,50 % z vymeriavacieho základu, v rokoch 2025 a 2026 je 5,75 % z vymeriavacieho základu a od roku 2027 je 6 % z vymeriavacieho základu.

Naviazanie dôchodkového veku na strednú dĺžku života

Od ročníka 1967 sa bude dôchodkový vek zvyšovať v závislosti od strednej dĺžky života, pričom platí zásada, že osoby narodené v rovnakom roku budú mať rovnaký všeobecný dôchodkový vek. Dôchodkový vek konkrétneho poistenca sa ustanoví ako všeobecný dôchodkový vek znížený za výchovu dieťaťa. Ženám, ktoré vychovali dieťa, bude dôchodkový vek znížený o 6 mesiacov za každé vychované dieťa, maximálne však o 18 mesiacov (platí pre ženy, ktoré vychovali tri a viac detí). V prípade, ak obdobie výchovy dieťaťa nemožno pri určení dôchodkového veku zohľadniť žene, zohľadní sa mužovi, ktorý dieťa vychoval v rovnakom rozsahu. Všeobecný dôchodkový vek sa ustanoví všeobecne záväzným právnym predpisom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na 5 rokov dopredu.

Súvisiaca legislatíva:

Zákon č. 352/2022 z 5. októbra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Novela zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Zaslanie informácií k presunu majetku z dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a o možnosti stať sa sporiteľom v predvolenej investičnej stratégii

Začiatkom roka 2023 (do konca februára 2023) dostane každý existujúci sporiteľ informáciu od svojej DSS o možnosti zapojiť sa do predvolenej investičnej stratégie. Súčasťou informácie bude aj harmonogram presunu majetku sporiteľov. Ak sa sporiteľ rozhodne pre predvolenú investičnú stratégiu, musí o to požiadať svoju DSS do 31. mája 2023. DSS začnú zosúlaďovať majetok sporiteľov s predvolenou investičnou stratégiou postupne od 1. júla 2023, t. j. začnú presúvať majetok sporiteľov medzi jednotlivými dôchodkovými fondmi.

Iný postup bude v prípade sporiteľov, ktorí boli v roku 2013 presunutí do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a doteraz si stále sporia iba v tomto dôchodkovom fonde.

Sporiteľom **mladším ako 55 rokov (rok narodenia 1969 a neskôr)**, ktorí boli v roku 2013 presunutí do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a doteraz si stále sporia iba v tomto dôchodkovom fonde, bude navrhnutý postupný presun ich majetku alebo jeho časti do indexových negarantovaných dôchodkových fondov a zároveň budú informovaní o harmonograme presunu ich úspor. Rovnako aj táto skupina sporiteľov bude mať možnosť do 31. mája 2023 zaslať DSS svoj nesúhlas so zmenou v sporení. Ak sa sporiteľ nevyjadrí, DSS mu začne od 1. júla 2023 postupne presúvať majetok z dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu do indexového negarantovaného fondu v súlade s plánom presunu majetku.

Sporiteľom **starším ako 55 rokov (rok narodenia 1968 a skôr)**, ktorí boli v roku 2013 presunutí do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu a doteraz si stále sporia iba v tomto dôchodkovom fonde, bude navrhnuté pripisovanie ich nových príspevkov do indexových negarantovaných dôchodkových fondov, ich existujúci majetok zostane naďalej v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde. Títo sporitelia budú mať možnosť do 31. mája 2023 zaslať DSS svoj nesúhlas s navrhovanou zmenou v pripisovaní ich nových povinných príspevkov. Ak sa v stanovenom termíne sporiteľ nevyjadří, DSS začne nové povinné príspevky od 1. júla 2023 pripisovať do indexového negarantovaného dôchodkového fondu.

Zmeny v štruktúre odplát

Ruší sa odplata za vedenie osobného dôchodkového účtu a tiež odplata za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde.

DSS má nárok len na odplatu za správu dôchodkového fondu maximálne vo výške 0,45 % priemernej ročnej predbežnej čistej hodnoty majetku v dôchodkovom fonde v roku 2023, vo výške 0,425 % priemernej ročnej predbežnej čistej hodnoty majetku v dôchodkovom fonde v roku 2024, vo výške 0,4 % priemernej ročnej predbežnej čistej hodnoty majetku v dôchodkovom fonde od roku 2025.

Táto zmena by mala generovať vyššiu očakávanú hodnotu na osobnom dôchodkovom účte sporiteľa a mala by mať pozitívny efekt na výšku jeho starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku.

Zmeny v oblasti tzv. garancií

Ruší sa doterajšia právna úprava, t. j. povinnosť DSS doplniť majetok do dlhopisového garantovaného dôchodkového fondu z vlastného majetku, ak v sledovanom období poklesne hodnota dôchodkovej jednotky.

Nová individuálna garancia sa bude vzťahovať na všetky povinné príspevky a penále, ktoré boli sporiteľovi počas jeho účasti v II. pilieri pripísané na osobný dôchodkový účet vedený pre dlhopisový garantovaný dôchodkový fond, a všetky sumy, ktoré boli z akéhokoľvek dôvodu pripísané na tento účet (či už z dôvodu prevodu z iného dôchodkového fondu, na základe žiadosti sporiteľa o presun majetku medzi dôchodkovými fondami alebo na základe povinného skonzervatívneho investičného sporiteľa podľa § 92 a § 93 alebo z dôvodu prestupu sporiteľa z inej dôchodkovej správovskej spoločnosti). DSS bude sporiteľovi garantovať, že suma vyplatených dôchodkov formou programového výberu a suma jednorazového poistného prevedeného do životnej poisťovne nebude nižšia, ako výška jeho individuálnej garancie.

Zrušenie akceptačných listov

Ruší sa povinnosť Sociálnej poisťovne vydávať akceptačné listy, ktoré slúžili ako administratívno-finančná bariéra pri prestupe sporiteľa do inej DSS. Sporiteľ môže prestúpiť do inej DSS najskôr po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa posledného prestupu, s výnimkou prípadov ustanovených v zákone (nesmie prestúpiť napr. pri vydaní certifikátu, ani v období do jedného roka od uzatvorenia prvej zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení).

Súvisiaca legislatíva:

Zákon č. 399/2022 z 8. novembra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení od 1. januára 2023.

Zmeny od 1. novembra 2022

Predčasný starobný dôchodok

Mení sa podmienka vyplácania predčasného starobného dôchodku, ktorého výška musí byť v súčte súm predčasného starobného dôchodku z I. piliera a doživotného predčasného starobného dôchodku z II. piliera vyššia ako 1,6 násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Ide o zosúladenie s I. pilierom.

Súvisiaca legislatíva:

Zákon č. 352/2022 z 5. októbra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Zmeny od 1. januára 2021

Zmeny od 1. januára 2021

V súvislosti s vyplatením **jednorazového doplatku** poistencom v I. pilieri, ktorí si uplatnia **nárok na starobný dôchodok najneskôr k 1. januáru 2021 a splnia ďalšie podmienky ustanovené v zákone o sociálnom poistení (I. pilier)**, sa v II. pilieri upravili podmienky pre vyplácanie starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku vyplácaného formou programového výberu alebo formou dočasného dôchodku.

Nárok na vyplácanie týchto dôchodkov má sporiteľ, ktorého **doživotné zabezpečenie** (dôchodkové dávky z I. piliera, výsluhové dôchodky, obdobné dávky vyplácané z cudziny) je minimálne na úrovni priemerného mesačného starobného dôchodku z I. piliera v čase, kedy sa dôchodok z II. piliera začína poberať.

Nakoľko by započítaním jednorazového doplatku došlo k navýšeniu sumy dôchodku/ dôchodkov, ktoré sa posudzujú pri priznaní nároku na vyplácanie dôchodku z II. piliera vyplácaného formou programového výberu alebo dočasného dôchodku, hoci by v skutočnosti sporiteľ zabezpečený nebol, jednorazový doplatok sa nebude započítavať do súčtu súm sporiteľom poberaných dôchodkov, ktorých súhrnná výška musí presiahnuť tzv. referenčnú sumu.

Súvisiaca legislatíva:

Zákon č. 275/2020 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o doplnení niektorých zákonov

Zmeny v oblasti informovanosti

Od 1. januára 2021 sa ustanovuje pre dôchodkovú správcovskú spoločnosť povinnosť zostaviť a zaslať **informáciu o dôchodkoch zo starobného dôchodkového sporenia**, ktorá má sporiteľovi pomôcť v primeranej dobe pred dovŕšením dôchodkového veku s jeho finančným plánovaním v súvislosti s odchodom do dôchodku. Nový dokument bude dôchodková správcovská spoločnosť zasielať sporiteľovi v primeranom čase pred dovŕšením dôchodkového veku. Základná lehota na zasielanie informácie o dôchodkoch je vek 59 rokov. Sporiteľovi, ktorý nie je poberateľom dôchodku z II. piliera, zašle DSS informáciu o dôchodkoch opakovane, a to v roku, v ktorom dovŕši 62 rokov. Podrobnosti o obsahu tohto dokumentu, jeho štruktúru a formu, ale aj obdobie, v ktorom sa má takáto informácia poskytovať, ustanovuje príslušné **Opatrenie**.

Ustanovil sa **jednotný vzor výpisu z osobného dôchodkového účtu s novým obsahom**, ktorý je koncipovaný tak, aby pomohol sporiteľovi pochopiť vzťah medzi výškou jeho povinných príspevkov, vybraným dôchodkovým fondom a prognózovanou nasporenou sumou. Výpis obsahuje iba najdôležitejšie osobné a všeobecné informácie, mal by byť jasný a zrozumiteľný, aby sa sporiteľovi uľahčilo chápanie starobného dôchodkového sporenia a vývoja jeho nasporenej sumy v čase. Na zabezpečenie vysokej miery transparentnosti obsahuje podrobné informácie o odplatách, nákladoch a poplatkoch. Vo výpise sa bude po novom uvádzať aj **predpokladaný vek odchodu do dôchodku, prognóza mesačného doživotného starobného dôchodku** a tiež tabuľka s výkonnosťou dôchodkových fondov. Obsahom výpisu je aj **informácia o vplyve inflácie na hodnotu úspor**. Dôchodková správcovská spoločnosť bude výpis zasielať **primárne elektronickou formou**. Viac informácií získate **tu**.

Informačný prospekt dôchodkového fondu sa nahrádza kľúčovými informáciami s presne definovaným obsahom, rovnako ako je to v doplnkovom dôchodkovom sporení a kolektívnom investovaní. Nový dokument efektívnejšie a názornejšie sprostredkuje potenciálnym sporiteľom informácie o dôchodkovom fonde a jeho zameraní a rizikách, pomôže mu správne pochopiť postavenie a povahu dôchodkového fondu a úroveň rizika na jednotnej rizikovej škále, pričom by mal byť schopný prijať lepšie investičné rozhodnutie. Vzhľadom na účel kľúčových informácií, ktorý spočíva v pomoci klientovi urobiť informované rozhodnutie pri výbere investičnej stratégie, je nevyhnutné zabezpečiť, aby mal na oboznámenie sa s nimi dostatočný časový priestor **pred uzatvorením zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení**. Podrobnosti nájdete **tu**.

Súvisiaca legislatíva:

Zákon č. 234/2019 z 20. júna 2019, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Zmeny od 1. januára 2020

S účinnosťou od 1. januára 2020 budú mať dôchodkové správcovské spoločnosti bezplatný prístup k aktuálnym údajom o mieste trvalého pobytu svojich sporiteľov na účely zasielania výpisu z osobných dôchodkových účtov a informácie o dôchodkoch.

Zmeny od 1. februára 2018

Zmeny v oblasti dôchodkov:

Zákon č. 97/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 1. februára 2018 umožní vyplácanie starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku **formou programového výberu** alebo **formou dočasného dôchodku** už po splnení **jedinej podmienky**. Touto podmienkou je, že **súčet súm dôchodkových dávok** (starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku vyplácaných z I. piliera, súčasťou ktorých je aj zvýšenie dôchodku na sumu minimálneho dôchodku, obdobných dôchodkov vyplácaných podľa zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, obdobného dôchodku vyplácaného z cudziny a sumy doživotného dôchodku z II. piliera) bude **vyšší ako referenčná suma**.

Referenčnou sumou bude taký priemerný mesačný starobný dôchodok zo Sociálnej poisťovne (I. pilier), na ktorý vznikol poistencom nárok po 31. decembri 2003. Priemerný mesačný starobný dôchodok sa bude vypočítavať zo starobných dôchodkov, ktoré nie sú vyplácané v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkových dávok (súbeh s vdovským alebo vdoveckým dôchodkom), t. zn. sú vyplácané v plnej výške, pričom za poistencov, ktorí sú alebo boli aj sporiteľmi, sa budú započítavať ich starobné dôchodky nekrátené za obdobie účasti v II. pilieri – t. j. do priemeru sa bude započítavať suma ich starobného dôchodku z I. piliera v takej výške, ako by v II. pilieri nikdy neboli.

Referenčnú sumu bude určovať Sociálna poisťovňa vždy k 30. novembru kalendárneho roka a zverejní ju najneskôr do konca príslušného roka na svojom webovom sídle. Táto hodnota bude potom platiť po celý nasledujúci kalendárny rok.

Referenčná suma platná v kalendárnom roku 2018 je referenčná suma určená Sociálnou poisťovňou k 30. novembru 2017. Sociálna poisťovňa ju však zverejní až 1. februára 2018, t. j. ku dňu nadobudnutia účinnosti novely.

Rušia sa doterajšie podmienky nároku na poberanie dočasného dôchodku a programového výberu, podľa ktorých

- súčet doživotne poberaných dôchodkov z I. a II. piliera sporiteľa musí byť **vyšší ako fiktívna suma dôchodku daného sporiteľa z I. piliera** určená za predpokladu, že by nikdy sporiteľom nebol a zároveň súčet súm jeho doživotných dôchodkov je **vyšší než suma, ktorá zodpovedá fiktívnemu starobnému dôchodku z I. piliera** vypočítanému ako súčin 42 rokov dôchodkového poistenia, priemerného osobného mzdového bodu 1,25 a dôchodkovej hodnoty platnej k predmetnému dňu (v roku 2017 cca 596 eur) a

- **sporiteľia, ktorí nemajú krátky starobný, resp. predčasný starobný dôchodok z I. piliera** z titulu účasti v II. pilieri (napr. poberateľ starobného dôchodku, ktorý vstúpil do II. piliera po priznaní dôchodku z I. piliera), musia splniť podmienku doživotne poberaných dôchodkov vo výške **4 – násobku životného minima** (cca 792 eur) a zároveň **použiť 50 % nasporené sumy na zakúpenie doživotného dôchodku**.

Zjednocujú sa teda podmienky vyplácania dôchodku formou programového výberu a dočasného dôchodku pre všetkých sporiteľov.

Nové podmienky vyplácania dôchodkov zo starobného dôchodkového sporenia sa budú vzťahovať na tých sporiteľov, ktorí sa rozhodnú uzatvoriť zmluvu o poistení dôchodku v prípade dočasného dôchodku a/alebo dohodu o vyplácaní dôchodku programovým výberom na základe ponúk poisťovní a/alebo dôchodkových správčovských spoločností vyhotovených po nadobudnutí účinnosti zmeny zákona, t. j. po 1. februári 2018.

Postupný presun majetku sporiteľa do konzervatívnych dlhopisových fondov začínajúci od 52 rokov veku sporiteľa sa bude od 1. februára vzťahovať iba na majetok tvorený z povinných príspevkov.

Podľa doterajšej úpravy musel mať sporiteľ vo veku 52 rokov 10 % svojho majetku v dlhopisovom garantovanom dôchodkovom fonde pričom do dosiahnutia 62 rokov sa do tohto dôchodkového fondu presunul postupne celý jeho majetok. Od 1. februára 2018 sa však táto povinnosť bude vzťahovať už len na majetok pripísaný z povinných príspevkov.

Majetok zodpovedajúci dobrovoľným príspevkom bude môcť sporiteľ investovať neobmedzene do akéhokoľvek dôchodkového fondu spravovaného dôchodkovou správčovskou spoločnosťou bez ohľadu na jeho vek.

Možnosť **zníženia percentuálnej hranice presunu** majetku tvoreného z povinných príspevkov najviac o polovicu **ostáva zachovaná**.

Zmeny od 1. januára 2017

Sadzba povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie sa pre rok 2017 zvyšuje z doterajších 4 % z vymeriavacieho základu na **4,25%**. Sporitelia si naďalej môžu prispievať aj v podobe dobrovoľných príspevkov, avšak už bez daňového zvýhodnenia.

Zmeny od 1. januára 2015

Prvé dôchodky zo systému starobného dôchodkového sporenia (II. pilier) môžu byť vyplácané najskôr od **1. januára 2015**. Právna úprava však vo vzťahu k výplatnej fáze nebola v minulosti nastavená optimálne, preto sa prijal zákon č. 183/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, tzv. **anuitná novela**. Anuitná novela zmenila alebo zadefinovala niekoľko dôležitých oblastí potrebných pre vyplácanie dôchodkov z II. piliera.

Zmeny v oblasti dôchodkov:

Z II. piliera sa budú vyplácať dôchodky tromi formami. Zachovaná zostala forma doživotného dôchodku, ktorý budú vyplácať poisťovne a taktiež programový výber vyplácaný dôchodkovými správčovskými spoločnosťami, aj keď podmienky výplaty dôchodku týmito formami boli značne zmenené. Anuitná novela zaviedla ďalšiu formu výplaty dôchodku – dočasný dôchodok. Rovnako ako pri doživotnom dôchodku, aj pri tejto forme ide o poistný produkt, ktorý bude vyplácaný poisťovňami.

Anuitná novela tiež umožnila prístup k úsporám v II. pilieri všetkým sporiteľom, ktorí by na základe predošlej právnej úpravy nemohli získať svoje nasporené prostriedky. Ide napríklad o sporiteľov s nízkou nasporenou sumou, za ktorú si nedokážu zakúpiť doživotný dôchodok. Pre týchto sporiteľov je určený programový výber alebo dočasný dôchodok v striktno regulovanom režime maximalizujúcom dobu výplaty.

Zmeny v oblasti informačných povinností:

Sporitelia budú mať od 1. januára 2015 k dispozícii niekoľko zdrojov informácií o vyplácaní dôchodkov z II. piliera. Všetky dôležité informácie nájdu na webovom sídle Sociálnej poisťovne a dôchodkových správčovských spoločností. Sporitelia tiež budú môcť požiadať dôchodkové správčovské spoločnosti, v ktorých si sporia, o bezplatné zaslanie informačného balíčka. V ňom sa dozvedia napr. ako a kde môžu o dôchodok požiadať alebo informácie o jednotlivých formách výplaty dôchodkov spolu s praktickými príkladmi.

Zmeny v oblasti sprostredkovania ponúk:

Sociálna poisťovňa zriadi a bude spravovať Centrálny informačný ponukový systém (CIPS), ktorý bude slúžiť na sprostredkovanie ponúk dôchodkov pre sporiteľov. Takýto systém zabezpečí transparentnosť systému a zníži administratívnu záťaž sporiteľa, ktorý dostane všetky ponuky na jednom mieste. Vďaka tomu si sporiteľ bude môcť rýchlo porovnať ponuky jednotlivých poisťovní bez toho, aby každú z nich osobne navštívil. Existencia CIPS umožnila zakázať sprostredkovateľskú činnosť pri vyplácaní dôchodkov, čím sa zamedzuje vzniku jedného z najväčších nákladov vstupujúcich do ceny dôchodku. Rovnako pozitívny vplyv na výšku vyplácaných dôchodkov bude mať aj stimulácia konkurenčného prostredia, vyvolaná zavedením CIPS. Zníži sa tiež informačná asymetria medzi sporiteľom a subjektmi vyplácajúcimi dôchodky z II. piliera. CIPS bude plniť aj funkciu databázy údajov o dôchodkových príjmoch sporiteľov napr. pre posudzovanie nároku na dávku v hmotnej núdzi.

Zmeny v ostatných špecifických oblastiach:

Anuitnou novelou dochádza k zrušeniu podmienky minimálneho obdobia sporenia v dĺžke 10 rokov. Jedinou podmienkou na výplatu starobného dôchodku je dovŕšenie dôchodkového veku.

Ostáva zachovaná možnosť vyplácania predčasného starobného dôchodku. Predčasný starobný dôchodok sa bude vyplácať takému sporiteľovi, ktorému už bol priznaný predčasný starobný dôchodok z I. piliera, a to najmenej vo výške 1,2 násobku životného minima. Ak sporiteľ nemá nárok na predčasný starobný dôchodok z I. piliera vyšší ako 1,2-násobok sumy životného minima, môže si pomôcť úsporami v II. pilieri. Má teda nárok na predčasný starobný dôchodok aj vtedy, ak jeho predčasný starobný dôchodok z oboch pilierov bude vyšší ako 1,2 násobok životného minima. V prípade predčasného starobného dôchodku musia byť splnené podmienky, že sporiteľ získal najmenej 15 rokov dôchodkového poistenia a do dovŕšenia dôchodkového veku mu chýbajú maximálne 2 roky.

Sporiteľ si bude môcť na vyplácanie predčasného starobného alebo starobného dôchodku vybrať doživotný dôchodok bez zvyšovania a bez pozostalostného krytia, doživotný dôchodok so zvyšovaním (indexáciou), s pozostalostným krytím (krytie pozostalých na jeden alebo dva roky po smrti poberateľa dôchodku) alebo ich kombináciu.

Sporiteľ, ktorý dovŕši dôchodkový vek a nebude poberať žiadnu z foriem dôchodku (doživotný dôchodok, dočasný dôchodok, programový výber) bude môcť požiadať o dávku výnos z investovania. Ide o pravidelne vyplácanú dávku sporiteľovou dôchodkovou správčovskou spoločnosťou z výnosov z jeho majetku, ktorý má v dôchodkovom fonde.

Ak si sporiteľ plnil aj dobrovoľné príspevky na starobné dôchodkové sporenie, po dovŕšení dôchodkového veku si ich bude môcť vybrať formou programového výberu bez nutnosti splnenia dodatočných podmienok.

Anuitná novela taktiež umožní na žiadosť sporiteľa v pred dôchodkovom veku zmierniť automatický prevod majetku do garantovaného fondu o polovicu.

Zmeny od 1. júla 2014

Prvé dôchodky z II. piliera sa začnú vyplácať od **1. januára 2015**. Poisťovne, ktoré chcú byť zapojené do vyplácania dôchodkov z II. piliera musia od 1. júla 2014 žiadať Národnú banku Slovenska o rozšírenie svojej licencie. Národná banka má na rozhodnutie o rozšírení licencie lehotu 6 mesiacov. Z tohto dôvodu sú niektoré časti zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona 183/2014 Z. z. účinné od **1. júla 2014**.

Zmeny od 1. januára 2013

Od 1. januára 2013 si **sporitelia môžu svoj budúci dôchodok z II. piliera zvýšiť prostredníctvom dobrovoľných príspevkov**, ktorých výška nie je obmedzená, ale daňovo zvýhodnené budú len do výšky 2 % zo základu dane (čiastkového základu dane). Suma dobrovoľných príspevkov, ktoré sú daňovo zvýhodnené, nesmie presiahnuť výšku 2 % zo 60-násobku priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa zisťuje základ dane. Uvedené daňové zvýhodnenie bude platiť do konca roka 2016.

Zaviedol sa princíp dobrovoľného vstupu do II. piliera pre tie osoby, ktorým aspoň raz vznikla prvá účasť na dôchodkovom poistení (I. pilier). Tieto osoby sa môžu rozhodnúť vstúpiť do II. piliera až do dovŕšenia veku 35 rokov. **Po vstupe do II. piliera už z neho nie je možné vystúpiť.**

Sociálna poisťovňa je povinná do 180 dní od vzniku prvej účasti na dôchodkovom poistení vzniknutej po 31. decembri 2012 písomne informovať dotknutú osobu (tzv. „prvopoistenca“) o jej práve na uzatvorenie zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení.

Zmeny v dôchodkových fondoch:

Od 1. januára 2013 sa zrušili doterajší pevne stanovený počet štyroch dôchodkových fondov (dlhopisový, zmiešaný, akciový a indexový). Dôchodkové správčovské spoločnosti podľa novej úpravy povinne spravujú jeden dlhopisový garantovaný dôchodkový fond (peňažné a dlhopisové investície) a **jeden akciový negarantovaný dôchodkový fond** (investičné stratégie spojené s investovaním do širokej škály nástrojov vrátane akcií). Doterajšie zmiešané a indexové dôchodkové fondy môžu dôchodkové správčovské spoločnosti podľa vlastného uváženia ponechať alebo ich zlúčiť s inými nimi spravovanými dôchodkovými fondmi. Ďalej môžu vytvárať nové dôchodkové fondy so špecifickými investičnými stratégiami.

Zmeny v oblasti garancií sa dotkli sledovaného obdobia výkonnosti dlhopisových garantovaných fondov, ktoré sa predĺžilo na 10 rokov. V prípade iných garantovaných dôchodkových fondov bola maximálna dĺžka sledovaného obdobia nastavená na 15 rokov.

Zmeny v oblasti odplát:

V oblasti odplát nastali tieto zmeny:

- odplata za správu sa upravila rovnako pre všetky dôchodkové fondy na max. 0,3 % p. a.,
- odplata za zhodnotenie majetku sa zvýšila z pôvodných max. 5,6% na max. 10 % z výšky zhodnotenia majetku v dôchodkovom fonde (princíp založený na prekonávaní dosiahnutých maxím za posledných 3 roky ostal zachovaný),
- odplata za vedenie osobného dôchodkového účtu ostáva nezmenená na úrovni max. 1 %,
- poplatok Sociálnej poisťovni za transfer príspevkov sa znižuje z 0,5 % na 0,25 % z postúpených príspevkov.

Zmeny od 1. septembra 2012

S účinnosťou od 1. septembra 2012 sa zmenili nasledujúce oblasti v starobnom dôchodkovom sporení:

- sadzba príspevkov na starobné dôchodkové sporenie sa znížila z doterajších 9% na 4% (zmena je účinná od 1. septembra 2012 a je časovo ohraničená rokom 2016; od roku 2017 sa bude sadzba zvyšovať každý rok o 0,25 % tak, aby v roku 2024 dosiahla 6 %). Od 1. januára 2013 budú mať však sporitelia možnosť dobrovoľne si prispievať do II. piliera (dobrovoľný príspevok bude do konca roka 2016 daňovo zvýhodnený do výšky 2 % čiastkového základu dane).
- II. pilier bude dočasne otvorený od 1. septembra 2012 do 31. januára 2013 pre vstup a rovnako aj výstup. Fyzická osoba môže vstúpiť do II. piliera počas jeho otvorenia od 1. 9.2012 do 31.1.2013 ak súčasne spĺňa nasledovné dve podmienky:
  - k 1.9.2012 nebola sporeiteľom a zároveň
  - pred dňom podpisu zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení jej vzniklo aspoň jedno dôchodkové poistenie (= účasť v I. pilieri).
- fyzická osoba môže vystúpiť z II. piliera počas jeho otvorenia od 1. 9.2012 do 31.1.2013, ak spĺňa podmienku, že bola k 1. septembru 2012 sporeiteľom. Splnenie iných podmienok sa nevyžaduje.
- pri výstupe z II. piliera v období od 1. septembra 2012 do 31. januára 2013 je potrebné Sociálnej poisťovni doručiť (osobne/poštou) písomné oznámenie, ktorého obsahom je prejav vôle fyzickej osoby, aby jej zaniklo právne postavenie sporeiteľa. V tejto súvislosti je dôležité upozorniť, že uvedené písomné oznámenie musí byť Sociálnej poisťovni doručené najneskôr ku dňu 31.1.2013, nestačí napr. v predposledný alebo v posledný deň tejto lehoty ho odovzdať na poštovú prepravu. Záujemca o výstup z II. piliera môže využiť tlačivo Sociálnej poisťovne.

Zmeny od 1. apríla 2012

Zákon č. 572/2009 Z. z. zaviedol s účinnosťou od 1. apríla 2012 do starobného dôchodkového sporenia viacero nových, resp. aj staronových prvkov, hlavnými zmenami oproti predchádzajúcemu stavu sú:

Oblasť účasti v starobnom dôchodkovom sporení:

- zaradenie prvopoistencov do II. piliera bude automatické (čím sa stávajú sporeiteľmi). Sociálna poisťovňa je povinná sporeiteľa do 60 dní od jeho zaradenia do II. piliera písomne informovať o jeho právach a povinnostiach počas prvých 730 dní od kedy sa stal sporeiteľom. Sporeiteľ, ktorý bol automaticky zaradený do II. piliera, bude mať možnosť rozhodnúť sa vystúpiť zo systému do 730 dní (t.j. do 2 rokov) od jeho zaradenia do II. piliera. Počas prvých 180 dní tejto 730-dňovej lehoty si môže sporeiteľ vybrať DSS a fond podľa vlastného uváženia. Pokiaľ tak neurobí, bude mu DSS pridelená Sociálnou poisťovňou podľa vopred daného kľúča (priradovanie DSS podľa abecedného zoznamu), pričom ho zaradí do zmiešaného dôchodkového fondu.

Oblasť dôchodkových fondov (d.f.):

- konzervatívny d.f. sa premenúva na dlhopisový d.f.
- vyvážený d.f. sa premenúva na zmiešaný d.f.
- rastový d.f. sa premenúva na akciový d.f.
- možnosť vytvorenia štvrtého dôchodkového fondu, tzv. indexového, ktorého úlohou bude kopírovať finančný index vybraný dôchodkovou správčovskou spoločnosťou.

Oblasť odplát pre DSS:

- odplata za zhodnotenie majetku v dôchodkovom fonde sa nebude určovať v novovytvorenom indexovom dôchodkovom fonde a mení sa aj spôsob jej výpočtu – nárok na odplatu má dôchodková správčovská spoločnosť len v prípade, že je prekonané maximum **dosiahnuté v posledných troch rokoch predchádzajúcim dňom výpočtu tejto odplaty** (tzv. high water mark)
- zmena účtovania dôchodkovej jednotky – odpočítanie odplaty za správu majetku v d.f. a zhodnotenia majetku v d.f. sa prejaví na znížení hodnoty dôchodkovej jednotky
- odplata za vedenie dôchodkového účtu sa stanovuje ako maximálne 1 %, to znamená, že DSS môže túto odplatu stanoviť aj nižšiu ako 1%

Oblasť garancií:

- ruší sa povinnosť garantovať nominálne neznehodnotenie majetku v zmiešanom a akciovom dôchodkovom fonde, v dlhopisovom dôchodkovom fonde garancie ostávajú zachované, avšak v novej forme (60-mesačné porovnávacie obdobie, sledovanie raz ročne)

Oblasť investovania:

- možnosť investovania do cenných papierov zastupujúcich drahé kovy (20 % čistej hodnoty majetku d.f. v zmiešanom a akciovom d.f.)
- podiel dlhopisových a peňažných investícií v akciovom d.f. môže spolu tvoriť najviac 80 % čistej hodnoty jeho majetku.
- zaviedla sa tzv. referenčná hodnota, ktorá slúži na porovnanie výnosu d.f. so zvoleným benchmarkom.

* zmena vyznačená hrubým bola prijatá zákonom č. 546/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Strana: [1] [2]